

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Compluti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attributis Divinis Vbertim Dissertitur ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quaest. 4. Vtrum infinitas Dei sit attributum ipsius speciale; vel secus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

Propositio 1.

39 Infinitas Dei in suo conceptu reali nullam negationem veram, seu veritatem negatiuam innoluit.

Probatum primò; quia infinitas Dei ex attributis est adæquatè intrinsecis Deo, atque adeò cum entitate Dei positinà adæquatè identificatis. Quod ipsum est, eam reipsà quid purè positionem esse. Secundò; quia infinitas adhuc in infinito physico nullam negationem importat à parte rei. Ergo multò minùs eam importabit in infinito metaphysico; qualis Deus est. Probo consequentiam. Quia infinitum metaphysicum tale est præcisè per æquivalentiam ad physicum reipsà protus indistinctam à sua positinà entitate. Deinde probo antecedens. Quia, licèt infinitas infiniti physici sit reipsà quædam exclusio finis, à quo, si daretur, euaderet illud finitum; at talem finem non excludit, remouendo aliquid positium, sed ponendo potius illud positium, per cuius carentiam constitueretur finis ipse. Quantum enim physicum tunc est finitum, quando ultra aliquam partem sui non dantur aliæ: à quarum proinde carentià, seu negatione pars illa denominatur vltima, atque adeò finis, siue terminus talis quanti reddens ipsum terminatum, siue finitum. Tunc verò è contra quantum physicum est infinitum quando nullam habet partem, ultra quam non sint aliæ; atque adeò nullam habet, quæ sit eius finis, siue terminus. Eiusque infinitas subinde in positione aliarum partium ultra quamlibet consistit: quæ eatenus est exclusio finis, quatenus earundem partium ultra quamlibet carentias, per quas erat finis constituendus, ipsarum partium positione formaliter remouet, siue impedit.

Propositio 2.

40 Infinitas Dei, prout à nobis concipitur, atque adeò in suo conceptu formali negationem finis importat. Quæ tamen negatio non vera, sed merè supposititia est.

Prima pars propositionis ostenditur. Quia infinitum, & non finitum, & carens sine idem conceptus est apud nos. Constat autem conceptum hunc carens sine per carentiam, siue negationem finis constitui; atque adeò infinitatem vel esse ipsam carentiam finis, vel eam in se includere.

41 Posterior autem pars constat ex dictis propositione 1. Ibi enim ostendimus carentiam finis à parte rei quid positium esse eatenus excludens finem, quatenus excludit veram carentiam sui, per quam erat finis constituendus. Quemadmodum carentia tenebrarum aliud non est à positinà luce reipsà, quæ eatenus excludit tenebras; quatenus sui carentiam veram excludit. Vnde, sicut negatio à nobis concepta, cum dicimus, hic locus est non tenebrosus, siue non habens tenebras, non vera negatio, sed merè supposititia est: ita negatio à nobis concepta, cum dicimus, hoc quantum est infinitum, siue non habens finem, non vera negatio, sed merè supposititia est.

42 Ex dictis in hac, & in præcedente propositione concluditur, attributum infinitatis diuinæ ex genere eorum esse, quæ, cum ex conceptu suo rea-

li, siue prout sunt à parte rei, sint attributa positia, ex conceptu tamen suo formali, siue prout concipiuntur à nobis, attributa sunt negatiua. iuxta diuisionem factam attributorum Dei supra disp. 2. q. 3. quæ ad rem recolenda.

QVAESTIO IV.

Verum infinitas Dei sit attributum ipsius speciale; vel secus.

43 **E**st speciale, tenet Aureol. in 1. dist. 43. art. 1. & alij plerique Theologi videntur supponere. Recapitulum verò lib. 4. de Deo q. 1. supponens infinitatem diuinam alias Dei formalitates transcendere, censet, illam, vt cadit supra essentiam esse attributum Dei speciale; secus verò, vt cadit supra alia attributa. Cum quo quoad secundam partem consentit Derkennis de Deo disp. 3. cap. 1. §. 3. dissentiens quoad primam; quatenus putat, infinitatem comparatione essentia Dei non attributum, sed eius intrinsecum constitutum esse. Verum contra hoc iam nos q. præced. statuimus ex dictis disp. 1. q. 10. neutriquam essentiam Dei metaphysicam per Dei infinitatem constitui. Constat etiam ex doctrinà à nobis traditâ disp. 13. q. 1. contra hic suppositum à Recapitolo, supra essentiam Dei immediatè, vt pote ex proprio conceptu nullatenus quantam, non posse infinitatem cadere. Quare in præsentì dumtaxat superest examinandum, an sit attributum Dei speciale infinitas cadens supra omnes eas formalitates diuinæ, quæ metaphysicè quantæ sunt, vt pote ex genere eorum conceptuum, qui suscipere dicuntur magis, & minus, etsi sint metaphysicè indiuisibiles.

44 Cæterum in triplici sensu dici potest infinitas speciale attributum Dei. Primò; quia est illius proprium, & nulli creaturæ commune. De quo sensu modò non agimus, acturi quæst. seq. Secundò; quia est attributum ex suo conceptu ab alijs distinctum formaliter, non verò complementum tantum imbutum in singulorum aliorum proprijs conceptibus. Quo sensu negant Recapitulum, & Derkennis in præsentì quæstione, esse infinitatem Dei speciale attributum. Tertio; quia est vnus conceptus vnioecè significatus per ista nomina *infinitas Dei*, *infinitus Deus*, & non dumtaxat plures diuersi, æquiuocèque subinde cadentes sub talia nomina. Quo etiam sensu ad hanc quæstionem pertinente debent consequenter negare prædicti auctores, vt expressè negat Derkennis, esse infinitatem Dei speciale attributum.

Propositio 1.

45 Infinitas Dei tum in concreto, tum in abstracto sumpta vnus conceptus est obiectiuus vnioecè à nobis significatus, cum absolutè pronuntiamus, *Deus est infinitus*; *Deus habet infinitatem*; atque ita speciale est in hoc sensu attributum Dei.

Ratio est in promptu. Quia, quantumuis sint inter se diuersæ specificè quantitates metaphysicæ attributorum Dei, atque adeò & earum intensitates, nimirum quantitates, infinitasque

que sapientia; potentia; durationis; vocationis; bonitatis; seu perfectionis; sanctitatis diuinae; &c. nihil est perfectio, quod veteri, & concipi à nobis vnus conceptus genericus abstractus ab illis tum quantitatibus metaphysicis, tum infinitudinis eius à quo Deus absolute, & simpliciter tum magnus, tum infinitus concipitur, & appellatur, siue denominetur. Qui proinde conceptus vnus erit, in eoque sensu speciale attributum tum magnitudinis, tum infinitudinis Dei. Quæ admodum; quantumvis sint inter se diuersæ specificæ quantitates physice rerum, & infinitudines earum: alia siquidem est quantitas discreta, alia continua; alia intensiois, alia extensionis; alia longitudinis, alia latitudinis, alia profunditatis; alia successiua, alia permanens, &c. eaque aut infinita, aut finita; vnus nihilominus vnus conceptus genericus cunctis communis tum quantitatibus, tum quæsi physici à nobis concipitur per vnicaque definitur definitionem, prout videmus disp. 10. q. 1. similiterque vnus conceptus genericus tum infinitudinis, tum infiniti physici iuxta dicta disp. 13. q. 1. Vnus igitur conceptus infinitatis, siue infiniti vniocè per ista nomina significatus reperitur in Deo; qui eo titulo vnus ipseus, & speciale attributum adferendus est.

46 Nec obstat, huiusmodi conceptum vnus alijs diuinis attributis esse communem, ad hoc vt dicatur esse speciale Dei attributum. Nam etiam conceptus bonitatis, necessitatis, æternitatis, immensitatis, cæteri que huiusmodi transcendentes sunt communes alijs Dei attributis; & nihilominus vnusquisque eorum speciale Dei attributum dicitur, atque reputatur ab omnibus. Cuius ratio à priori est; quia ad hoc, vt aliquis conceptus obiectiuis conueniens Deo ipseus speciale attributum esse dicatur, ipseus præsentis questionis, stat est, quod ille à cæteris attributis diuinis formaliter, seu per rationem nostram distinctus sit. Quod certissime habere potest, sæpeque habet, etiam si sit illis communis; siue de illis prædicabilis.

47 Dices, sequi hinc, dari in Deo attributa attributorum, & vnusquodque attributum ex pluribus attributis esse constatum. Quod est absurdum. Respondeo, omnia attributa transcendentia eo ipso esse attributa attributorum, quatenus sunt prædicata, quæ de alijs attributis prædicantur, atque verificantur formaliter, æque, ac ipsa prædicantur, atque verificantur de essentijs; eoque titulo dicuntur attributa essentijs. In quo vtique nullum reperitur absurdum. Sicut neque est censendum absurdum, quod aliqua attributa Dei ex pluribus attributis constent, siue composita sint per nostram rationem. Talia enim sunt citra dubium, quæ sunt ita composita ex pluribus formalitatibus, quarum singula sumptæ seorsim attributa Dei veniunt dicenda hoc ipso, quod sumptæ seorsim possunt de Deo prædicari, atque adeo per prædicationem attribui. (Est quippe conceptum aliquem obiectiuum, siue formalitatem attributum Dei, & esse prædicatum Dei in idem recidunt, prout vidimus disp. 2. q. 1.) Sic attributum sapientia ex tribus scientijs, quæ Deo seorsim attribuntur, compositum est, ex scientiâ scilicet simplicis intelligentiæ, scientiâ visionis, & scientiâ mediâ. Pariterque attributum prouidentia ex pluribus adibus tum intellectus, tum voluntatis Dei coalescit. Et alia huiusmodi similiter. Sic etiam, quoties quodlibet attributum Deo per prædicationem tribuitur non præcisè

sumptum, (vt potest iuxta dicenda propostio 2.) sed prout affectum prædicato aliquo transcendente, vt cum dicimus, Deus est infinite, siue æternaliter, siue perfecte sapiens. Deus est infinite, siue æternaliter, siue perfecte iustus; &c. prædicatum integrum huiusmodi propositionum ex conceptu proprio dicti attributi, & ex conceptu communi transcendente, & adiuncto illi coalescit, atque adeo veluti tertium attributum constatum ex duobus est, prout amplius constabit ex dicendis propositione sequente.

Propositio 2.

48. Attributum infinitatis, loquendo formaliter, conceptus est condistinctus, & superadditus ijs attributis, quæ transcendere dicuntur; non verò complementum imbibitum in ipsorum proprijs conceptibus. Proptereaque attributum Dei speciale veniendicendum non minus, quam quoduis aliud cæterorum, quæ transcendentia nuncupantur.

Ratio mihi efficax est. Quia prædicata transcendentia (e quorum numero est in Deo attributum infinitatis respectu aliorum attributorum, quæ metaphysicè quanta sunt) non per formalem inclusionem, sed per formalem adiectionem conueniunt; attribunturque subiectis, quæ dicuntur transcendere, iuxta modum intelligendi, & iudicandi, quem pro statu præsentis habemus; vt constat ex generali doctrinâ ex professo traditâ à nobis in Pharo Scient. disp. 17. q. 20. quæ ad rem est videnda; & applicanda.

49. Ex eâ autem sequitur primo, cum dicimus Sapientia Dei est infinite, infinitatem se habentem ex parte prædicati non minus esse, loquendo formaliter, quid superadditum subiecto ex conceptu suo, quam est æternitas, aut immensitas, cum dicimus Sapientia Dei est æterna, aut sapientia Dei est immensa; quodquid in oppositum contendant Recupitatus, & Derkennis vbi supra. Et confirmatur. Quia infinitas sapientia Dei, loquendo formaliter, carentiam finis eius importat, vel in carentiâ ipsâ consistit, prout est expositum à nobis q. 3. Constat autem, talem carentiam ex suo formali conceptu, quidquid sit de realitate, non quid intrinsecè inclusum, sed quid superadditum esse conceptui sapientia; qui quidem purè positus, ex nullâque subinde compositus negatione apparet nobis obiectiue, vt est notum.

50. Vnde secundo sequitur, bene posse à nobis concipi sapientiam diuinam cum præcisione ab eius infinitate, sicut & cum præcisione ab eius æternitate, & à cæteris attributis transcendentibus ei conuenientibus; defactoque ita concipi, quando prædicamus præcisè, Deus est sapiens. Id enim nascitur ex eo, quod conceptus præcisus sapientia adæquatè distinctus est, loquendo formaliter, ab alijs conceptibus transcendentalibus ei conuenientibus, & attributis, non per inclusionem; sed per adiectionem, prout statuimus. Id quod inde planè confirmari videtur. Quia, cum dicimus, Deus est infinite, aut æternaliter, aut perfecte sapiens, aliquid citra omne dubium adijcimus conceptui sapientia Dei, à quo præcindimus, cum dicimus tantum, Deus est sapiens. Id autem aliud non est ab infinitate, vel æternitate, vel perfectione, qui sunt conceptus transcenden-

res, & conuenientes: si sapientia, ve factis ex se, est notum. Cum præcognitione igitur ab eis, & ab alijs eiusmodi potest, & solet à nobis concipi sapientia Dei. Et idem est de cæteris attributis, quæ transcendere dicuntur dicti conceptus.

QVÆSTIO V.

Virum esse infinitum per essentiam, aut etiam secundum essentiam sit proprium Dei.

Infinitatem per essentiam, aut etiam secundum essentiam ita esse propriam Dei, vt prorsus repugnet, eam conuenire creaturæ, communis Scholasticorum sententia est. Quam cum S. Th. 1. p. q. 7. art. 2. tradunt communiter expositores eius. Et expressit Cyparil. Decad. 10. cap. 10. dicens. *Solus Deus est essentia infinitus.* Et quidem sententiam istam in aliquo, aut in aliquibus sensibus esse certissimam, nemo est, qui dubitet, aut dubitare possit. Primò enim si particula *per essentiam* vsurpetur, vt communiter solet, prout contraponitur particula *per participationem*, ita, quod, habere aliquid per essentiam, sit habere à se, & independenter ab omni causâ; certissimum est, solum Deum habere posse infinitatem, sicut & alia attributa intrinseca, per essentiam; quia, solus Deus esse potest; sicut & necessariò est ens à se. Secundo, si infinitas per essentiam, aut secundum essentiam ponatur, vt eam posuit Vazq. citatus supra q. 1. in independentiâ ab alio tanquam à causâ: vel ponatur, prout ab aliquibus Thomistis cum S. Tho. ibi etiam citatis, in habendo esse irreceptum, qualiter solum ens à se habere potest; certissimum quoque est, nullam creaturam habere posse infinitatem per essentiam, aut secundum essentiam; vti est certissimum, nullam creaturam posse habere esse modo dicto irreceptum, aut independens ab alio tanquam à causâ. Tertio, si infinitas per essentiam, aut secundum essentiam ponatur in quantitate perfectionis vel excedente omnem aliam perfectionem possibilem; vel eam eminentialiter continente; vel omnem penitus imperfectionem excludente, iuxta varias Auctorum sententias relatas item supra q. 1. vel certè in quouis alio prædicato vnice conueniente Deo; certissimum itidem erit, repugnare creaturam, quæ habere posse infinitatem per essentiam, aut secundum essentiam; vti est certissimum, repugnare creaturam, cui possit conuenire aliquid ex prædicatis dictis. Et sane quicumque negant creaturam possibilem infinitatem per essentiam, aut secundum essentiam, aut etiam in essentiâ, vel quoad essentiam, in aliquo ex prædicatis sensibus loqui, indubitabile est.

Cæterum, si id appelleretur infinitum secundum essentiam, (prout nos appellandum censuimus supra disp. 13. q. 1. & sæpe deinceps), quod secundum aliquam metaphysicam quantitatem sibi essentialiter conuenientem infinitum est; neque adeò certum est, neque adeò commune, infinitatem secundum essentiam repugnare creaturæ. Esse enim possibile atque etiam existentes defecto creaturas infinitas secundum essentiam, seu quoad essentiam in sensu isto, tenent Recupir. de Deo lib. 4. q. 7. Veken. de Deo disp. 7. cap. 2. & alij, tales reputantes vnionem hypostaticam, visionem

beatificam, scientiam, qua Christus dominus inuenitur obiecta infinita, & alias creaturas huiusmodi. Quod si creatura quoad aliquam quantitatem metaphysicam sibi essentialiter conuenientem toties sit dicenda infinita, quoties quoad talem quantitatem aut est æqualis aggregato infinito aliarum creaturarum, aut ipsum excedit, prout à nobis est statutum supra disp. 13. q. 2. proposit. 3. & q. 8. proposit. 1. iam vtiq; sententia adstruens possibile creaturas secundum essentiam infinitas in sensu prædicto non solum erit communis inter Theologos, sed prorsus vera; quandoquidem Theologi communiter aut affirmant, aut supponunt vt prorsus verum, esse possibile, de factoque dari multas creaturas, quorum vnâquæque quoad quantitatem metaphysicam suæ perfectionis, seu bonitatis, aut etiam virtutis, seu potentie vel æqualis, vel maior est, quàm infinita multitudo aliarum inferioris notæ, iuxta ea, quæ dicebamus q. illa 8. citatâ. Quibus suppositis sit.

Propositio I.

Infinitas per essentiam, aut etiam secundum essentiam talis, qualis reperitur in Deo, ita solius Dei propria est, vt multis ex titulis repugnet, eam in creaturâ reperiri.

Primò; quia Deus à se ipso cum omnimodâ necessitate, & independentiâ ab omni causâ habet infinitatem: qualiter nullum prædicatum, nedum infinitas, potest reperiri in creaturâ. Secundo; quia perfectio Dei in omni genere ita est infinita, vt non solum excedat infinitè aggregatum omnium aliarum perfectionum possibilem distinctarum à se, sed etiam illas omnes, & se ipsam complete; eo quod sola ipsa, totam talis aggregati perfectionem continens formaliter, & eminenter, eius imperfectiones excludit, prout amplius explicabitur infra disp. 16. Quod etiam ab omni creaturâ prorsus alienum est. Quarto; quia infinita perfectio Dei non solum excedit aggregatum aliarum omnium perfectionum, quæ sunt absolute possibile, sed etiam est tanta, vt quantumuis plures, & plures ex quouis hypothesi datâ possibile essent, earum insuper omnium, & simul aliarum aggregatum adhuc excederet. Quod item nullo modo potest conuenire creaturæ. Quintò denique; quia perfectio Dei infinitè excedit aggregatum omnium aliarum perfectionum à se distinctarum nullâ demptâ. Perfectio verò creaturæ non solum non potest excedere aggregatum omnium aliarum perfectionum à se distinctarum, nullâ demptâ, vt pote in quo est inclusa perfectio diuina; sed neque potest excedere, nedum excedere infinitè, aggregatum omnium aliarum perfectionum creaturarum, & si possit ei esse æqualis iuxta doctrinam à nobis supra statutam disp. 13. q. 9. proposit. 3.